

Westminster ★★★

Westminster jest świadkiem najważniejszych wydarzeń historycznych i politycznych. To tu odbywają się ceremonie koronacyjne i prestiżowe uroczystości w opactwie Westminster, otwarcie parlamentu czy wizyty głów państw, którym towarzyszą przejazdy dygnitarzy w lśniących powozach, otoczonych przez kawalerię. Pałac Westminster, Big Ben i opactwo Westminster to bezdyskusyjnie najważniejsze atrakcje, ale znajdziemy tu także wiele innych miejsc wartych poznania.

Usytuowanie

Mapa (DEY); Westminster, Victoria. South Bank jest blisko – dostaniemy się tam przez Westminster Bridge. St James i pałac Buckingham leżą także w niewielkiej odległości. Osoby zainteresowane wycieczką po Tamizie muszą przejść do pobliskiej przystani (Westminster Pier).

Tło

Westminster mieści dwie ważne instytucje: Westminster Abbey (opactwo Westminster), gdzie odbywają się koronacje i królewskie śluby, oraz Palace of Westminster (pałac Westminster), siedzibę parlamentu.

Ta neogotycka budowla została zaprojektowana przez sir Charlesa Barry'ego.

Palace of Westminster ★★★

Wycieczka z przewodnikiem (75 min) VIII–IX (letnie wakacje) rusza spod Victoria Tower. £7; £2 dopłaty za wycieczkę z tłumaczem. Tel.: 0870 906 3773; www.keithprowse.com/uk. Podczas sesji parlamentu warto jest ustawić się w kolejce do Visitors' Gallery, by zerknąć na obrady Izby Gmin.

Westminster Hall ★

Część ta została dodana do pałacu Wilhelma I przez jego syna **Wilhelma Rufusa** w 1097 r. W okresie średniowiecza odbywały się tu królewskie obchody Bożego Narodzenia, różne ceremonie i zgromadzenia. Budynek został odrestaurowany przez **Thomasa Becketa** po powodzi w XIII w. Wtedy też, z rozkazu **Ryszarda II**, otrzymał nowy dach (1394). Byli tu sądzeni sir **Thomas More** (1535), **Somerset** (1551), **Northumberland** (1553), Essex (1601), **Guy Fawkes** (1606) i **Karol I**.

Kiedy zrezygnowano z rozpraw sądowych z udziałem króla, Westminster Hall stał się miejscem posiedzeń ministerstwa sprawiedliwości, dopóki Royal Courts of Justice nie przeniosł się na Strand (w latach 70. XIX w.).

Unikatowe sklepienie z deskami wspornikowymi, prawdopodobnie najwspanialszy drewniany dach wszechczasów, zostało skonstruowane przez mistrza Henryka Yevele'a i cieślę Hugh'a Herlanda pod kierownictwem Ryszarda II w 1394 r.

Budynek (69,5 m x 21 m) jest oświetlony przez strzeliste okna na każdym końcu.

House of Commons (Izba Gmin) ★

Budowlę, zburzoną podczas ataku lotniczego w 1941 r., odbudowano, nadając jej surowy, pozbawiony ozdób wygląd. Dach ma prostą, gotycką drewnianą strukturę. Równoległe rzędy ławek, pokrytych tradycyjną zieloną skórą, zapewniają miejsce dla 437 z wybranych 651 członków.

House of Lords (Izba Lordów) ★★

Izba jest szczytowym osiągnięciem Pugin'a. To istny majstersztyk. Na końcu po-

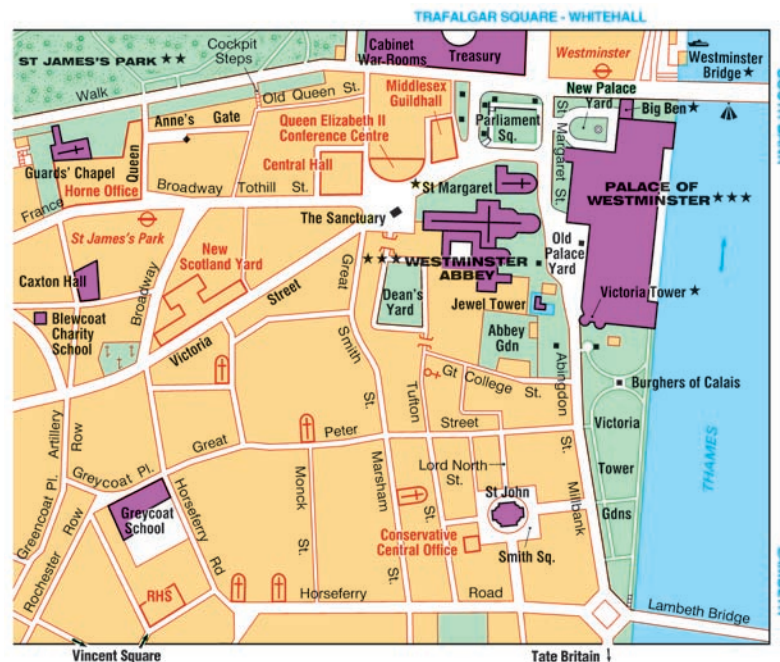
Ben Janoster

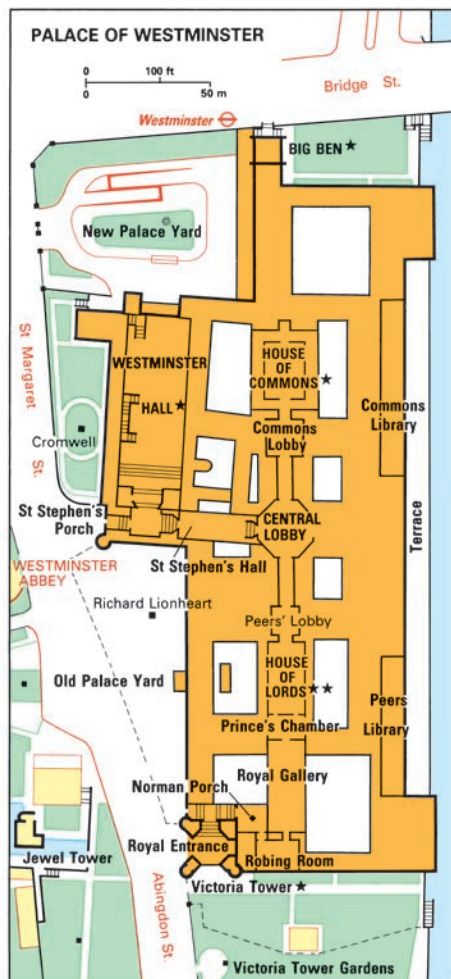
Pałac Westminster.

mieszczenia pod gotyckim baldachimem stoi dekorowany tron. Sufit jest podzielony żebarami i złotymi elementami.

Ławki pokryto czerwoną skórą – ta z poręczami jest przeznaczona dla biskupów. Pomiędzy oknami stoi 18 posągów baronów, którzy wyrazili aprobatę dla dokumentu **Magna Carta Libertatum** (Wielka Karta Swobód) króla Jana.

Gdy lordowie nie są jednomyślni, następuje głosowanie: Content ('Zadowolony') lub Not Content ('Niezadowolony').

Big Ben's Clock Tower (wieża zegarowa Wielkiego Bena) ★

Wieża zegarowa św. Stefana (97 m), ukończona w latach 1858–59, stanęła na miejscu wcześniejszej, przy której przez pewien czas działał targ wełniany lub sukieniczny. Wewnątrz wieży mieści się luksusowa cela, w której przetrzymywano od 1902 r. liderkę ruchu walczącego o prawa wyborcze kobiet, Emmeline Pankhurst.

Nazwa **Big Ben**, pochodząca od sir Benjaminia Halla, odnosiła się pierwotnie tylko do dzwonu, odlanego w Whitechapel. Zegar z elektrycznym mechanizmem dowiódł swojej niezawodności – jedyne poważne problemy podczas 117 lat jego działania wystąpiły w 1976 r. (naprawa metalowych części). Dźwięk Big Bena usłyszano po raz pierwszy w sylwestra w 1923 r. Światelko Ayrtona nad zegarem świeci się, gdy obraduje Izba Gmin.

Fakty i liczby

Big Ben ma 3 m średnicy i 2 m wysokości, a waży ponad 13 ton. Pęknięcie o ponad metrowej długości powstało wkrótce po instalacji dzwonu.

Mechanizm zegara waży 5 ton. Tarcze żeliwne (średnica 7 m) są wyłożone szkłem opalizującym, a cyfry mają wysokość ponad 60 cm. Odległość minutowa to 30 cm, ramię minutowe ma długość 4 m, jest zrobione z miedzi i pokonuje 193 km rocznie.

Victoria Tower (wieża Wiktorii) ★

Wieża Wiktorii (102 m) jest wyższa niż wieża zegarowa i została zaprojektowana jako pomieszczenie dla archiwum dokumentów parlamentarnych, przechowywanych uprzednio w Jewel Tower i dzięki temu ocalałych z pożaru w 1834 r. **House of Lords Record Office** przechowuje obecnie 3 mln dokumentów, w tym egzemplarze aktów z 1497 r., księgi rachunkowe z 1510 r., zapiski związane z **Gunpowder Plot**, a także patenty szlacheckie, artykuły unijne z 1706 r. i wiele in.

Otwarte pon.–pt. w godz. 9.30–17.00; najlepiej umówić się wcześniej. Zamknięte w niektóre święta oraz ostatnie dwa tygodnie listopada. Ulotki. Tel.: 020 7219 3074; www.parliament.uk.

Westminster Bridge ★

Most kamienny (1750), na którym Wordsworth skomponował swój sonet (1807), był drugim z kolei mostem po London Bridge, jaki powstał w Londynie. Składa się z siedmiu niskich kamiennych łuków. Swój obecny wygląd zyskał w 1862 r. dzięki Thomasowi Page'owi. Rozciąga się z niego wspaniały widok na Tamizę i Houses of Parliament (Palace of Westminster). U podnóża mostu znajduje się rzeźba **Boadicea** powożącej rydwanem w heroicznej walce przeciw Rzymianom.

Zwiedzanie

Westminster Cathedral ★

Otwarte codziennie w godz. 7.00–19.00 (17.30 w święta). Trasa z audioprzewodnikiem. Przewodnik kieszonkowy (7 języków). Wieża dzwonnicza: III–XI codziennie w godz. 9.30–12.30 i 13.00–17.00; XII–II czw.–nd. w tych samych godzinach, wcześniej po południowo-zachodniej stronie katedry. Tel.: 020 7798 9055; www.westminstercathedral.org.uk.

Piękna neobizantyjska katolicka katedra. W 1884 r., kiedy kardynał Manning kupił tę posiadłość, ziemia była nieużytkiem. Wczesne zapiski informują o działających tutaj targowiskach. Po reformacji tereny były zajęte pod uprawę zbóż, ogrody, zagrody dla byków, a nawet więzienie, w którym przetrzymywano 1,5 tys. Szkotów po bitwie pod Worcester (1651) przed ich późniejszą deportacją.

Kościół St Margaret ★

Otwarty pon.–sb. od 9.30 do 15.45 (13.45 sb.), nd. 14.00–17.00. Tel.: 020 7654 4840.

Parafialny i parlamentarny kościół ufundował Edward Spowiednik dla miejscowych parafian. Trzecia zrekonstruowana tutaj świątynia (1488–1523), ukończona w czasie reformacji, została zniszczona, a pozostały z niej kamień zużyto do budowy pałacu na Strandzie. Większość elementów obecnego wyglądu kościoła pochodzi z radykalnej modernizacji, dokonanej przez sir George'a Gilberta Scotta w połowie XIX w.

Westminster Abbey ★★★

(opactwo Westminster)

Splendor opactwa, gala królewskiej ceremonii i historyczne powiązania czynią je znakomitym pomnikiem i symbolem brytyjskiego narodu. Opactwo ma silną tradycję muzyczną, a w okresie świątecznym odbywają się tu koncerty kołęd.

Uytuowanie

Mapa (EY); Westminster. Opactwo, będące sercem Westminster, znajduje się w sąsiedztwie wielu ważnych obiektów turystycznych. Obszar jest położony na trasie autobusów ze stacji Victoria i z Trafalgar Square.

Otwarte codziennie w godz. 9.30–15.45 (19.00 śr., 13.45 sb.). £8. Muzeum otwarte codziennie w godz. 10.30–16.00. Ulotka (8 języków). Audioprzewodnik (£2; 7 języków). tel.: 020 7222 5152; www.westminster-abbey.org.

Statystyka

Wymiary opactwa to: długość wewnątrz od zachodnich drzwi do wschodnich okien – 156 m, długość nawy – 50 m, długość kaplicy Henryka VII – 32 m, szerokość nawy łącznie z nawami bocznymi – 22 m, wysokość nawy – 31 m, całkowita zewnętrzna wysokość przy zachodnich wieżach – 68 m, wysokość do szczytu latarni – 46 m.